

3 Vragenuur

Vragen van het lid Omtzigt aan de minister van Buitenlandse Zaken over **het bericht "Noord-Korea voert nucleaire test uit"**.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Voorzitter. We zijn wederom opgeschrikt door een nucleaire test van de pariastaat Noord-Korea. Vannacht heeft het een test gedaan met een bom die waarschijnlijk ongeveer half zo groot was als de bom die gebruikt is op Hiroshima. Die veroorzaakte binnen een split second 78.000 doden. Dit land heeft vorig jaar nog geprobeerd op een Chinees schip wapens te exporteren naar Syrië. Het heeft warme banden met Iran. Nucleaire capaciteiten van dit land kunnen een behoorlijke destabilisering geven, niet alleen van de regio rond Noord-Korea maar ook van de regio van het Midden-Oosten.

Natuurlijk is het goed dat de Nederlandse regering onmiddellijk een verklaring afgeeft, maar alleen een verklaring van de Nederlandse regering zal een volgende nucleaire proef niet voorkomen. Het is van groot belang dat Europa hierin samen optrekt, eensgezind met China en Rusland een belangrijk politiek signaal afgeeft en de sancties aanscherpt: uitreissancties tegen het hele regime en een volledige blokkade van de financiële stromen.

Klopt het dat Nederland, zoals vermeld staat op de website van het ministerie van Buitenlandse Zaken, nog steeds machines exporteert naar Noord-Korea en daar kledingfabrieken bouwt? Wij zijn benieuwd of wij op die manier met die staat moeten omgaan. Hoe gaat Nederland ervoor zorgen dat nog vandaag de sancties aangescherpt worden? Hoe gaan wij ervoor zorgen dat de wapens van Noord-Korea de andere conflicthaarden in het Midden-Oosten in ieder geval niet meer kunnen bereiken?

Minister **Timmermans**:

Mevrouw de voorzitter. Natuurlijk is de kernproef die vannacht is gedaan door Noord-Korea, een onverantwoordelijke provocatie, die de Nederlandse regering ook onmiddellijk heeft veroordeeld. Volgens het orgaan dat toezicht houdt op de naleving van het verbod op kernproeven, was de explosie ongeveer twee maal zo zwaar als die van de laatste Noord-Koreaanse kernproef in 2009. Tegelijkertijd zijn de Noord-Koreanen bezig om ballistische middelen te ontwikkelen die gebruikt kunnen worden om zo'n kernbom af te schieten en ergens anders naartoe te brengen.

Er is dus allerlei aanleiding om zeer bezorgd te zijn over wat er gebeurt. Dat men al in staat zou zijn om ballistische middelen te combineren met het kernwapen is nog niet bevestigd, maar deze tests ondermijnen de stabiliteit in de regio en zijn een ernstige bedreiging voor de veiligheid in de regio. Dat zie je ook aan de reacties van Zuid-Korea en andere landen. Het is natuurlijk buitengewoon wrang dat een regime in een land waarin mensen letterlijk dood gaan van de honger, miljarden uitgeeft aan het ontwikkelen van een kernwapen.

Ik ben het met de heer Omtzigt eens dat Nederland eraan moet streven dat de Europese Unie dit in de meest krachtige termen veroordeelt. Mevrouw Ashton heeft daartoe al de eerste aanzet gedaan. Ik ben het ook met de heer Omtzigt eens dat we nu snel moeten streven naar verdergaande sancties. Hij noemt een aantal voorbeelden. Ik ben het met die voorbeelden ook eens, en we zullen bekijken of er nog andere mogelijkheden zijn. Over drie kwartier komt de VN-Veiligheidsraad in spoedzitting bijeen. Dat is het eerst aangewezen orgaan om zich hiermee bezig te houden. Wij zullen ook via de contacten die wij hebben, met EU-partners, permanente leden en andere Europese leden in de Veiligheidsraad, waaronder Luxemburg, meteen onze zorgen hierover naar voren brengen, en bepleiten dat de meest krachtige veroordeling daar aan de orde is. Dat is mijn korte antwoord. Ik kan onderschrijven wat de heer Omtzigt vraagt.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Het is goed dat het veroordeeld wordt, maar de hele wereld heeft het veroordeeld en zelfs Iran zegt het ermee oneens te zijn. Dat is nog geen veroordeling. Daar zijn ze in Noord-Korea echter niet buitengewoon van onder de indruk. Dit is een regime waar nu keiharde sancties op moeten vallen. Hoe zorgt de minister ervoor dat de wapens niet naar het Midden-Oosten geëxporteerd worden en dat het regime ophoudt? Welke Nederlandse banden hebben wij nog met dat regime? Er sterven daar inderdaad mensen van de honger. Wij exporteren landbouwproducten. Gaan die ervoor zorgen dat mensen daar niet sterven van de honger, of dat het leger daar overeind blijft? Hebben wij überhaupt een antwoord op de vraag wat wij als Nederland als kleine bijdrage leveren of blijft het bij een statement?

Minister **Timmermans**:

Ik weet niet precies wat de heer Omtzigt nu vraagt. Ik geef op alle vragen die hij stelt, bevestigend antwoord, namelijk dat ook de Nederlandse regering streeft naar scherpe sancties ten aanzien van Noord-Korea en dat zij dit bepleit via alle kanalen die zij heeft in de EU en ook via de Veiligheidsraad, die daar over drie kwartier over bijeenkomt. Natuurlijk zullen we alles doen wat in onze mogelijkheden ligt, samen met onze partners, om te voorkomen dat er proliferatie plaatsvindt vanuit Noord-Korea naar andere gebieden.

Wat betreft de voedselhulp weet ik dat de Europese Unie in totaal 6 miljoen euro aan voedselhulp heeft verstrekt aan Noord-Korea. Voor zover wij kunnen nagaan, is dat gewoon hulp in natura, dus in de vorm van voedsel dat terecht komt bij de bevolking, die het nodig heeft. Het is echter nog lang niet genoeg om de nood te lenigen van de bevolking, die immers afgeknepen wordt door het eigen regime.

De heer Omtzigt vroeg ook naar de banden van Nederland met Noord-Korea. Mij is niet bekend dat wij producten naar Noord-Korea exporteren. Ik kan dat ook niet uitsluiten. Ik zal dat nagaan en uw Kamer daar per brief zo snel mogelijk over berichten.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Dank voor die laatste toezegging. Dit zijn de zaken die rechtstreeks op de website van het ministerie van Buitenlandse Zaken staan, dus die gebruik ik maar even als bron. Wij doen zaken met Noord-Korea op ten minste vier terreinen waaronder kledingfabrieken en machines. Wij

Timmermans

hopen die brief te ontvangen. Ook hopen wij dan te zien op welke wijze vooral China, dat op dit moment de meeste producten exporteert en dat nog handelt met Noord-Korea, actief wordt betrokken. Alleen als dat land zich namelijk gecommitteerd weet, wordt Noord-Korea eindelijk ingekapseld.

De voorzitter:
De minister.

Minister Timmermans:

Voorzitter, ik kan nog eens herhalen dat ik doe wat de heer Omtzigt vraagt, maar dat is zonde van uw en mijn tijd.

De voorzitter:
Prima. Ik geef u de kans, maar u hoeft niet.

De heer Ten Broeke (VVD):

Het goede van het toekennen van deze vragen van de heer Omtzigt is dat de Kamer zich unisono achter de minister kan scharen en hem kan complimenteren met zijn adequate reactie van vanochtend. Hij bevindt zich daarmee in het goede gezelschap van de Amerikaanse president en van de heer Ban Ki-moon en, wat nog veel bijzonderder is, van China. China is het land dat de laatste keer een sanctiepakket tegen Noord-Korea heeft tegengehouden. Mijn vraag aan de minister is dan ook tweeledig. Eén. Kan hij bevestigen dat het de inzet is van de landen van de Europese Unie om bij de Veiligheidsraad vanmiddag eenstemmig op te treden? Ik doel op een sanctiepakket dat ook de economische zaken aanspreekt. Twee. Wat zegt de minister op de uitspraken van zijn collega Westerwelle, die al wat verder ging door te vragen om heel specifieke sancties?

Minister Timmermans:

Het antwoord op de eerste vraag van de heer Ten Broeke is ja. Ik kan dat bevestigen. In reactie op zijn tweede opmerking over de heer Westerwelle merk ik op dat ik het belangrijk vind dat de heer Westerwelle concrete voorbeelden noemt. Ik ben helaas nog niet zover dat ik hem daarin kan volgen omdat ik graag precies wil weten welke mogelijkheden we hebben. Maar we zullen inderdaad unisono – om het woord van de heer Ten Broeke te gebruiken – met onze partners opereren.

Mevrouw Bonis (PvdA):

Ook mijnerzijds complimenten voor de minister die zeer tijdig heeft gereageerd op de nucleaire kernproef van Noord-Korea. Inmiddels zijn de VS, de VN en de EU hem gevolgd. Mijn vraag richt zich op China dat deze proeven in scherpere bewoordingen dan bij eerdere kernproeven veroordeeld heeft. In welk opzicht maakt deze Chinese draai, want dat is het eigenlijk, deel uit van een structurele dialoog die we bilateraal dan wel in EU-verband met China voeren?

Minister Timmermans:

Ik vind het een belangrijk signaal van China. We zullen het ook als zodanig erkennen. Ik wil echter even afwachten of China dat signaal opvolgt met een duidelijk standpunt in de Veiligheidsraad. China heeft namelijk een vetorecht in de Veiligheidsraad en we moeten wel zorgen dat de raad tot concrete stappen in staat wordt gesteld. Het belangrijkste van dit Chinese signaal is dat blijkt dat China zich

nu ook grote zorgen maakt over de stabiliteit in de eigen regio. Ik vind dat het regime in Pyongyang nu met vuur speelt. Wat ze daar doen is levensgevaarlijk. We kunnen daar niet krachtig genoeg tegen protesteren en niet krachtig genoeg maatregelen tegen nemen.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Kunnen wij van de minister een lijstje krijgen van de handelsbetrekkingen die wij nog met Noord-Korea hebben? Welke bedrijven doen daar op dit moment nog zaken? Kan de minister een lijst van bedrijven naar de Kamer sturen?

Minister Timmermans:

Ik geloof dat ik dat al heb toegezegd aan de heer Omtzigt. Ik weet niet of ik per bedrijf precies kan aangeven wie handel drijft met Noord-Korea. Ik zal mijn best doen om zo duidelijk en concreet mogelijk aan te geven welke handelsbetrekkingen er op dit moment met Noord-Korea zijn.

De voorzitter:

Dank u wel voor deze toezegging en dank voor uw komst naar de Kamer.